

L-URĠENZA LI NAGHŻLU L-VERITÀ

*Diskors ta' Mons Isqof Mario Grech
Kungess tax-Xirka tal-Isem Imqaddes t'Alla
Qala – 8 ta' Mejju 2011*

Xewqa tal-verità

Kienet dejjem l-ansja tal-bniedem li jfittex il-verità; imma fiċ-ċirkustanzi li qegħdin ngħixu, quddiemna għandna kriżi tal-verità. Hekk li meta nifrex il-harsa tiegħi fuq il-poplu, nithassru għax ma nafx fejn sejin tagħtu raskom intom u tistharrġu x'inhi l-verità! X'konklużjonijiet tistgħu tiġbdu, intom li lili tisimghuni ngħid mod, imbagħad tisimghu lil dak jgħid mod ieħor? Taqra ġurnal issib mod u tiegħu f'idejk ġurnal ieħor u jkollok verżjoni differenti? Nisthajjilkom mi flugħin fl-impenn biex issibu x'inhi l-verità, halli mbagħad tagħmlu għażliet b'kuxjenza trankwilla. Għaliex il-kuxjenza tkun kwieta u fil-paċi meta tkun taf x'inhi l-verità u tiegħu d-deċiżjoni tagħha skont dik il-verità oġġettiva.

“Id-dittatura tar-relattivizmu”

Dan l-aħħar smajna hafna fuq ċerti dittaturi li ħakmu lin-nazzjonijiet għal snin twal, bħal dak li ġara fil-pajjiżi qrib tagħna. Hadd ma jixtieqha d-dittatura għaliex hija xkiel serju għal-libertà f'kull sens tal-kelma. Sistema ta' ħakma dittatorjali tohnoq il-bniedem u tagħmlu skjav. Issa intom tagħrfu li anke ahna f'pajjiż demokratiku ninsabu taħt diversi forom ta' dittatura?

Ahna ninsabu vittmi ta' dik li l-Papa Benedittu jsejthilha “id-dittatura tar-relattivizmu”, fejn kollox jiswa u m'hemm xejn ċert. Donnu li s-soċjetà aktar jogħġobha dan milli ċ-ċertezza tal-verità! Ir-relattivizmu huwa komdu għax hekk wiehed jagħmel dak li jfettillu. Għal xi wħud jaqbel li haġa llum ngħidulha tajba, u għada nsejthulha hażina – jekk dik il-haġa għaliha hija hażina, haddiehor jista' jikkunsidraha tajba! F'dan il-kas m'hemmx verità waħda u s-soċjetà tagħna tinsab taħt din id-dittatura. Proprju għax ninsabu f'din il-kultura tar-relattivizmu għandna tant gwaj taħt diversi forom. Il-kriżi li għandna quddiemna, prinċipalment mhix il-kriżi tal-familja imma l-kriżi ta' x'inhi l-verità! Għaliex kieku l-bniedem jaf x'inhi l-verità u mhux maħkum minn din id-dittatura tar-relattivizmu, kieku forsi m'aħniex f'din is-sitwazzjoni fejn irridu niddeċiedu l-hajja jew il-mewt tal-familja!

Id-dittatura tal-gidba

Hemm imbagħad “id-dittatura tal-gidba”. Igdeb u tambar il-falsità llum, erga' tenni l-istess għada u pitgħada, fl-aħħar xi haġa tehel u ggħib fid-dubju anke li min hu sod daqs iż-zonqor ta' Hondoq! Dan l-aħħar il-gideb u l-qerq qed jiżdiedu bil-ġurnata! U dan mingħajr ma wiehed jista' jiddefendi lilu nnifsu. Ahna vittmi ta' din id-dittatura li qed taħkem il-moħħ u l-qalb tagħna. Il-gidba saret arma qawwija hafna f'idejn min huwa bla kuxjenza; biha ssir ħsara kbira, xi drabi ħsara irreparabbli. Meta l-gidba tintgħażel bhala għodda f'kampanji elettorali u referendarji, dan ikun insult kbir lid-demokrazija għax b'dan il-mod wiehed mhux biss jimmanipola l-ħsieb taċ-ċittadini, imma saħansitra “jisraq” ukoll il-poter. F'epoka bħal tagħna, fejn niftaħru li sirna

balwardi tad-dinjità tal-bniedem, il-gidba hija offiża gravi li tfieri lill-bniedem fil-gewwieni u kapaċi tiddeformah.

Id-dittatura tal-opinjoni komuni

Hemm “id-dittatura tal-opinjoni komuni”, jiġifieri hemm dawk li jridu li tipprevali l-fehma kif tifhimha l-maġġoranza jew il-minoranza. Fis-soċjetà hemm dawk li jaħsbuha mod, u oħrajn li jaraw ir-realtà mod ieħor, u ladarba l-opinjoni komuni hija tali, ikollna nimxu skont kif jaħsbuha l-ftit jew il-kotra! Mela l-verità tagħmilha l-ftit jew il-ħafna? Il-verità hija oġġettiva. Huwa l-ġharfien tagħha li huwa suġġettiv! Imma llum aħna hekk mexjin – illum hemm l-opinjoni komuni, naraw il-kotra x’taħseb u dik tagħmel il-verità! Attwalment miskin hu min irid jittellem dwar il-verità u jgħix il-verità.

Id-dittatura tal-verità ideoloġika

Hemm “id-dittatura tal-verità ideoloġika”, jiġifieri tal-verità li tkun it-twelmin ta’ xi grupp partikulari. Soċjetà demokratika hija organizzata minn gruppi li għandhom il-kreditu tagħhom – il-verità ideoloġika. Ikun hemm dittatura għaliex il-grupp tiegħi jkun irid iballagħli li l-pożizzjoni tiegħu hija l-verità. L-alleanza tiegħi lejn dak il-grupp ma tippermettilix li nara b’mod oġġettiv – ma thallinix liberu minn dik il-forma ta’ dittatura.

Issa xi hadd jista’ jgħid li l-“Knisja” hija grupp fost dawn, għaliex il-Knisja wkoll għandha l-kreditu tagħha u titlob li l-membri tagħha jkollhom kuxjenza msawra skont dan il-kreditu! Fostna hawn min jakkuża lill-Knisja li timanipola l-imħu.

Tafu min jgħid hekk? Tafu min jinsinwa li l-Knisja għandha l-ideoloġija tagħha? Min ma jafx x’inhi Knisja! Madwarna għandna diversi illi għandhom idea żbaljata ta’ x’inhi Knisja; huma diversi dawk li jhawdu meta jittelmu fuq il-Knisja. Fil-Knisja xi whud jaraw “istituzzjoni” umana li għandha għanijiet politiċi! Dan huwa żball oħxon għax il-Knisja mwaqqfa minn Ġesù Kristu hija realtà divina u umana, u r-raġuni tal-eżistenza tagħha hija s-salvazzjoni tal-bniedem shiħ – ruħ u ġisem!

Qed taraw kemm hemm forum ta’ dittatura li joħonqu l-verità u l-libertà! Għaliex fl-aħħar mill-aħħar, hija l-verità li tagħmilna ħielsa (ara Ġw 8,32). Din hija s-sitwazzjoni li qegħdin ngħixu fiha.

Naħslu jdejna mill-verità!

Intom niftakruh il-proċess ta’ Kristu quddiem Pilatu (Ġw 18). Pilatu sab ruħu f’diffikultà għax kellu quddiemu imputat imma ma kellux liġi biex jikkundanna lil Ġesù. Pilatu ma kienx bħal dawk li jorganizzaw il-proċessi medjatiċi llum u jivvintaw regoli u provi basta jikkundannaw lil min jixtiequ jwarrbu min-nofs!

It-twegiba ta’ Kristu għall-mistoqsija li jagħmillu Pilatu – “mela inti sultan?” – titfa’ lill-“poter” f’dilemma! Għax Ġesù jwiegeb: “Int qed tghidu: jien sultan. Jien għalhekk twelidt u għalhekk ġejt fid-dinja biex nixhed għall-verità, u kull min iħobb il-verità jisma’ leġni”. Hawnhekk Pilatu jistaqsi: “Il-verità x’inhi?”.

Din id-domanda ta' Pilatu hija tremenda, mhux biss għax bħal kull bniedem huwa kien qed ifittex il-verità, imma wkoll għax bħal xi wħud mill-bnedmin ta' madwarna ma kienx faċli għal Pilatu jifhem ir-rabta bejn il-verità u r-religjon! Quddiemu Pilatu kellu lill-Iben t'Alla li daħħal fi kriżi lill-Imperu Ruman li kien nieqes mill-verità sħiħa.

X'jagħmel Pilatu? Pilatu jaħsel idejh, jaħsel idejh mill-verità. Anke Pilatu tal-lum jaħsel idejh mill-problema tal-verità u jaqa' u jqum minn x'inhi l-verità. Forsi għaliex x'hin il-bniedem jiltaqa' mal-verità, il-verità torbtu biex ikun hieles. Il-verità ma thalliniex nagħmlu li rridu u nimxu skont kapriċċina. Pilatu tal-lum ukoll jaħsel idejh! Pilatu mhux biss jibża' mill-verità fiha nnifisha, imma jibża' mill-“folla” li kienet preżenti barra mill-Pretorju tistenna l-kundanna tal-Verità minħabba motivi politiċi!

Gwaj kbir jekk fil-Knisja wkoll jiġrilna hekk! Ir-riskju hemm qiegħed – li aħna wkoll naħslu jdejna u ngħidu li m'għandniex x'naqsmu mal-verità, forsi anke biex nidhru populist!

Il-verità u t-tiswir tal-hajja pubblika

Xejn ma huwa ta' serħan il-moħħ il-kurrent attwali tal-ħassieba moderni li huma konvinti li l-kwistjoni tal-verità ma tidhol xejn fit-tiswir tal-politika, l-etika u l-liġijiet, imma li kull wieħed minn dawn l-oqsma jorganizza lilu nnifsu skont il-kategoriji proprji! Skont dawn, il-politika tfittex li tagħmel dak li huwa utli; l-etika tindika dak li huwa tajjeb għalina issa; u l-liġi hija l-barka li jagħti l-Istat ta' ċerta mġiba, irrispettivament jekk din l-imġiba tkunx tajba jew ħażina!

Hekk irridu aħna? Hu sewwa li l-istrumenti li normalment nużaw biex norganizzaw il-ħajja soċjali tagħna jkunu mnezzgħa mill-verità, biex ma ngħidx li jkunu jikkuntrastaw mal-verità? Allura ma għandna ebda kejl li jista' jaċċertana li ma nkunux ingerfxu meta nitkellmu fuq il-ħajja, iż-żwieġ, il-familja, id-dinjità tal-bniedem?

Din it-teorija li qed tmexxina llum! Hija din is-sitwazzjoni konfużjonarja illi thallina bil-għatx u bla serħan, għaliex jekk il-bniedem ma jkollux il-verità, ma jsibx kwiet. Din il-kultura thallilna kuxjenzi konfużi, bil-possibiltà li l-għażliet u d-deċiżjonijiet tagħna jkunu ħżiena.

Il-verità tal-“Haruf”

Imma aħna għandna l-grazzja, aħna li ġie fostna l-Haruf t'Alla li jneħhi d-dnubiet tad-dinja. Id-dnub il-kbir huwa l-injoranza, il-gidba u d-dlam ta' min m'għandux il-verità. Għalina Ġesù Kristu huwa s-sewwa, it-triq u l-ħajja. “Min iħobb il-verità jisma' leħni” (Ġw 18,37).

Allura għaliex ħafna tpaċpiċ u dubju fi hdan il-poplu miksub minn Kristu? Nemmnju li Kristu għandu l-verità jew le? Għaliex x'hin tintemm il-laqgħa liturgika nibdew nitkellmu mod ieħor? Il-verità ta' Kristu la nista' nibdilha jien, la ebda saċerdot u lanqas hadd. Aħna ministri ta' Kristu u għandna responsabilità kbira, u rridu nagħtu kont lil Alla li lilkom bil-fedeltà kollha nwasslulkom il-verità kif għallimhielna Kristu.

Il-kuraġġ tax-xandir tal-verità

Aħna li qegħdin ngħixu f'dak il-kuntest li semmejtikom m'għandniex naqtgħu qalbna, imma bħal Ġwanni l-Battista, li juri lid-dinja li kien wasal "il-Ħaruf t'Alla", hekk ukoll il-komunità Nisranija għandu jkollha l-hegħga tal-evangelizzazzjoni u tħabbar li fostna hawn Kristu l-Feddej! Anke f'Għawdex tagħna għandna bżonn ta' din il-hidma ta' evangelizzazzjoni –illum ukoll għandna bżonn inwasslu l-verità li l-bniedem qiegħed jgħix taħt diversi forom ta' dittatura. Ix-xandir tal-Bxara t-Tajba, il-hidma tal-evangelizzazzjoni hija tagħna lkoll – tagħfas fuqi bħala isqof tagħkom u fuq ħuti s-saċerdoti. Però mhux fuqna biss, imma fuq l-imghammdin kollha. Nagħmel tiegħi x-xewqa li darba lissen Ġesù: "Nar gejt inqabbad fuq l-art, u kemm nixtieq li dan jaqbad!" (ara Lq 12,49).

Dan intennih anke jekk naf li mhux faċli li din ix-xewqa titwettaq fil-prattika, għax kif għidtilkom fiċ-Ċirkulari li bghattikom għal-lum, inhoss illi l-gost u l-interess f'Alla u fi Kristu qed jonqos anke fostna, anke fil-Knisja!

Min jitbiegħed mid-dawl jgħix fid-dlam. Min jitbiegħed mill-verità jgħix fil-gidba u fil-konfużjoni. Nittama li dan il-Kungress tax-Xirka jkun mument ta' grazzja, biex fiċ-ċirkustanzi li qegħdin ngħixu nindunaw x'inhu l-għerq ta' din il-konfużjoni meta qegħdin nitkellmu dwar realtà tant umana u tant qaddisa taż-żwieġ u l-familja. Importanti li mhux biss aħna nkunu attenti halli ma niġux imċaħħda mill-verità, imma nagħmlu l-parti tagħna halli kulhadd skont s-sejha tiegħu jwassal il-verità li ġejja minn Alla fi Kristu, u li taslilna permezz ta' Ommna l-Knisja sa truf l-art kollha.